

Sofies arv

Af Lykke Friis, prorektor for uddannelse, Københavns Universitet
Bragt i *Berlingske*, 18. februar 2014

Er Grønnegård i TV-serien *Arvingerne* sindbilledet på Danmarks skæbne som vidensamfund? Alle vil gerne have del i godset, og alle har en holdning til, hvad der skal ske med den gamle herregård. Og udefra lyder anklagen, at der foregår noget underligt hovskisnovski, kunsterflip derinde, personificeret ved Jesper Christensens hippie-Thomas, som spiller på hjemmelavede musikinstrumenter og synger mumle-jazz. Den nye uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen har også arvet en højspændt politisk dagsorden. Med et begreb fra ministerens og mit gamle statskundskabsstudie er universiteterne blevet »High Politics«, hvor der sjældent er langt til råb om handling og politisk regulering.

Tag bare sidste uge, hvor *Berlingske* på forsiden kunne melde »Vi uddanner os uden fokus på job« fulgt op af et dobbeltopslag inde i avisen – »Uddannelser får dumpekarakter i jobrelevans«. Kilden til historien var et notat fra den statslige Akkrediteringsinstitution. I takt med, at historien spredte sig, skruede politikerne op for retorikken: »Skuffelse« og »wake up call« var nogle af reaktionerne, efterfulgt af slet skjulte trusler om, at man måtte ordne sagen fra Christiansborg. Læs: indføre et beskæftigelsestaxameter eller en national dimensionering, så der skæres i studiepladserne med høj arbejdsløshed.

Men hvad var det egentlig, notatet viste? At universiteterne ikke altid er lige omhyggelige med at inddrage aftagerpaneler med bl.a. erhvervslivet. Det skal selvfølgelig forbedres, og arbejdet er i gang. Reelt var det dog kun tre pct. af de undersøgte uddannelser, der fik prædikatet »ikke tilfredsstillende«, hvorimod 54 pct. fik »tilfredsstillende« og 43 pct. »delvis tilfredsstillende«. Tankevækkende var det også, at direktøren for Akkrediteringsinstitutionen senere på dagen slog fast, at man slet ikke havde undersøgt uddannelsernes jobrelevans. Eller om der er en forbindelse mellem en uddannelses arbejdsløshedsprocent og aftagerpanelets involvering.

Overordnet er debatten om universiteterne kærkommen. I disse år udfordres Danmark nemlig af fremadstormende IQ-stormagter som Kina, Indien og Brasilien, der investerer massivt i forskning og uddannelse. Se bare på Kina, hvis investeringer i forskning i år overgår EU's. Så naturligvis må vi som samfund hele tiden overveje, hvordan vi får det maksimale ud af vor investering i universiteterne. Men problemet opstår, hvis debatten om uddannelse bliver en skindebat om, hvordan man kan lægge et statsligt loft over udgifterne til taxameterkroner og SU, fordi riget fattes penge. Ikke alene får man næppe mere kvalitet for færre penge. Man risikerer også at opbygge bureaukratiske systemer, hvis der skal trækkes penge ud af sektoren ved at indføre f.eks. et beskæftigelsestaxameter.

Ser vi syner på rektorgangen i København? Måske. Men hvorfor ophøjes Akkrediteringsinstitutionens notat ellers til en »smoking gun« for noget, som det slet ikke behandler, nemlig manglende jobrelevans? Inspireret af *Arvingerne* kunne det derfor være klogt at rydde eventuelle misforståelser af vejen:

Er vi i gang med en spare- eller en kvalitetsøvelse?